

**Universitatea „Ștefan cel Mare” Suceava
Facultatea de Istorie și Geografie
Departamentul de Geografie**

**Îndrumar pentru realizarea, redactarea, și
prezentarea lucrării de licență/disertație**

Martie 2015

Cuprins

Introducere	3
Capitolul 1. Recomandări privind conceperea lucrării de licență/disertație	4
Capitolul 2. Structura lucrării de licență/disertație	17
Capitolul 3. Reguli de redactare a lucrării de licență/disertație	18
Capitolul 4. Reguli de prezentare a lucrării de licență/disertație	20
Capitolul 5. Evaluarea lucrării de licență/disertație	21
Anexe	24

Introducere

Examenul de finalizare a studiilor de licență presupune proba 1 (examen oral privind evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate) și proba 2 (prezentarea și susținerea Lucrării de licență). Ponderea fiecărei probe (1 și 2) în calcularea mediei finale este de 50%.

Examenul de finalizare a studiilor de masterat presupune o singură probă: prezentarea și susținerea Lucrării de disertație.

Metodologia de organizare și desfășurare a examenului de licență/disertație la Departamentul de Geografie, Facultatea de Istorie și Geografie a Universității „Ștefan cel Mare” Suceava este revizuită periodic și accesibilă în format electronic pe site-ul Departamentului de Geografie la adresa <http://atlas.usv.ro/www/geografie/usv/stud3.php>.

Calendarul alegerii temelor de licență/ disertație, realizării acestor lucrări și înscrierii la examenul de licență/disertație

Data/perioada	Acțiuni de care sunt responsabile cadrele didactice	Studentii din anii II licență/anul I masterat
luna februarie	Propuneri tematica licență/disertație de către cadrele didactice titulare ale Departamentului de Geografie cu gradele didactice de Lector, Conferențiar și Profesor. Cadrele didactice asociate vor putea conduce lucrări de licență cu acordul Directorului de Departament împreună cu un cadru didactic titular la Departamentul de Geografie.	Consultă temele propuse
luna martie	Asigură consultanță studenților în vederea alegerii de către aceștia a temei dorite	Își aleg temele și îndrumătorii
luna aprilie	Asigurarea de către membrii Consiliului Departamentului de Geografie a consultanței pentru studenții indeciși în alegerea temei de licență/disertație.	Însușirea recomandărilor și luarea legăturii cu viitorul îndrumător.
lunile mai- iulie	Îndrumarea practicii staționare a studenților din anul II ciclul licență cu notarea acestei activități și comunicarea rezultatelor până la finalul sesiunii de vară sau a practicii itinerante cadrelor didactice care coordonează practica itinerantă pentru încheierea situației la această disciplină.	Studentii din anul II ciclul licență au obligația de a desfășura practica staționară din anul II sub îndrumarea cadrului didactic care îi îndrumă în realizarea lucrării de licență.
	Pentru studenții masteranzi activitatea de îndrumare cu privire la lucrarea de disertație se va desfășura după un calendar stabilit de comun acord între cadrul didactic și masteranzi până la finalizarea anului I de studii al acestora.	Stabilesc de comun acord cu cadrul didactic un calendar de consultații pentru disertație pe care îl respectă

Data/perioada	Acțiuni de care sunt responsabile cadrele didactice	Studentii din anii III licență/anul II masterat
lunile octombrie – mai (până în presesiune)	Îndrumă studenții din anul III de la licență și anul II de la masterat în activitatea acestora de întocmire a lucrărilor de finalizare a studiilor.	Prezintă îndrumătorului rezultatele obținute pentru

		verificare/corectare
Prima săptămână din sesiunea din vară	Transmit Directorului de Departament notele pentru activitatea pe parcurs și cele de la Colocviul de la disciplinele Elaborarea lucrării de licență/disertație pentru a fi trecute în cataloage.	Prezintă îndrumătorilor portofoliul cu privire la lucrarea de licență/disertație și dau Colocviul la această disciplină cu îndrumătorul lor.
Cu trei săptămâni înainte de data efectivă a examenului de licență/disertație	Colectează CD-urile cu formatul electronic al lucrărilor de licență/disertație și le predau responsabilului din departament cu scanarea antiplagiat. Se admite un procent de maxim 30% a similarității lucrării în raport cu sursele bibliografice utilizate.	Predau la timp CD-urile cu formatul electronic al lucrărilor de licență/disertație. Pregătesc cele două probe ale examenului.
În săptămâna premergătoare examenului de licență/disertație	Întocmesc rapoartele de evaluare ale lucrărilor de licență și disertație.	Întocmesc prezentările lucrărilor și se pregătesc de examen.

Prezentul **Îndrumar pentru realizarea, redactarea și prezentarea lucrării de licență și disertație** este un document adoptat de către Departamentul de Geografie, având următoarele obiective:

- emiterea unor recomandări privind conceperea lucrării de licență/disertație;
 - schițarea cadrului general de elaborare a lucrărilor de licență/disertație;
 - creșterea nivelului calitativ al lucrărilor de licență/disertație.
- Prezentul **Îndrumar** va fi utilizat ca instrument de lucru al Departamentului de Geografie, parțial începând cu sesiunea de licență/disertație din vara 2015. În sesiunea 2016 Îndrumarul va fi utilizat în integralitatea lui.

Îndrumarul, împreună cu template-urile pentru redactarea lucrărilor de finalizare a studiilor, va fi publicat pe site-ul Departamentului de Geografie la adresa (<http://atlas.usv.ro/www/geografie/usv/stud3.php>)

Capitolul 1. Recomandări privind conceperea lucrării de licență/disertație

Titlul lucrării. Respectarea concordanței între titlul propus și conținutul elaborat, conform tematicii afișate și a expertizei îndrumătorului în acest sens. Titlul ales se recomandă să fie sintetic.

Poziția geografică a regiunii cercetate. Vor fi alese pentru studii teritorii accesibile observațiilor directe. Informațiile statistice, analiza și sinteza cartografică, imaginile satelitare completează informația preluată direct din teren.

Suprafața și complexitatea regiunii cercetate. Se va alege ca subiect al studiului un areal, regiune, teritoriu administrativ- accesibile cercetării directe, de teren și analizelor statistice pertinente sau anchetelor/interviurilor. Suprafața cercetată depinde de specificul temei alese (spre exemplu, bazine hidrografice, arii de influență ale unor formațiuni barice sau particularități socio-economice sau de organizare a spațiului geografic și de amenajare a teritoriului, în cazul studiilor cu acest profil.

Pentru teritorii foarte întinse gradul de generalizare este prea mare.

În alegerea temei de studiu în vederea elaborării lucrării de licență, autorul, sub îndrumarea cadrului didactic va ține cont de următoarele aspecte:

- lucrarea trebuie să fie originală prin tematică, structură și informațiile incluse;
- compilarea din surse bibliografice sau din documente oficiale etc. vor fi menționate corespunzător; proporția lor nu va trebui să depășească 30% din volumul materialului prezentat ca lucrare de licență/disertație;
- materialele grafice, cartografice și fotografice vor fi în aceeași categorie a originalității ca și textul lucrării.

De aceea este necesar ca cel care-și alege o temă de cercetare geografică să se orienteze către o regiune mai complexă sub raport fizico-geografic, demografic, economic eventual cu mai multe trepte de relief sau, în orice caz, cu o problemă aptă s-o particularizeze în raport cu regiunile învecinate.

Obiectivele de bază ale demersului propus pentru elaborarea lucrării de finalizare a studiilor sunt:

- cunoașterea metodologiei de analiză și sinteză în geografie,
- promovarea cercetărilor personale în teren și a originalității,
- dezvoltarea unui sistem de apreciere a rolului și locului specialistului geograf în diferitele decizii/aspecte ale societății contemporane,
- de raportare la cunoașterea particularităților geosistemice regionale.

Motivația alegerii temei (problematicii) și regiunii de studiu:

- **motivația obiectivă:**
 - 1) prezintă particularități distincte în raport cu regiunile din jur;
 - 2) ridică probleme de specialitate interesante, neelucidate sau slab cunoscute din punctul de vedere abordat;
 - 3) actualitatea temei pentru regiunea, arealul, fenomenul sau procesul geografic propus;
 - 4) regiunea/arealul este afectat(ă) de activitatea antropică;
- **motivația subiectivă:**
 - proveniența autorului din regiunea respectivă;
 - cunoașterea nemijlocită a arealului sau fenomenului geografic propus spre studiu și analiză.

Scopul lucrării:

- obținerea diplomei de licență și formarea abilităților necesare pentru elaborarea unei lucrări științifice de mare întindere și complexitate, care să probeze capacitatea intelectuală a autorului și însușirea de către acesta a cunoștințelor geografice (inclusiv cunoștințele de metodologie a cercetării) apte să-l transforme într-un specialist în domeniu (prelevarea informațiilor existente, interpretarea lor și producerea de cunoștințe științifice noi);

- utilizarea unor mijloace și metode foarte variate, pentru cercetarea unor probleme concrete referitoare la un spațiu bine delimitat;
- dezvoltarea aptitudinilor de analiză și sinteză;
- interpretarea materialului informativ prelucrat și formularea de idei și concluzii inedite;
- dovedirea capacității de structurare sistematică a problemelor cercetate și a rezultatelor obținute;
- confirmarea capacității de exprimare într-o tematică propusă spre studiu, stil științific esențializat, precis, concis și adecvat la obiectul cercetat; exersarea și dezvoltarea creativității etc.).

Sursele de informații (orientative) ale lucrării pot fi sintetizate la următoarele categorii:

- de laborator (calculatoare, softuri, aparatură pentru determinări diverse – geologice, geomorfologice, meteorologice, hidrologice, pedologice, de calitate a componentelor mediului etc.);
- bibliografice;
- din statistici oficiale și ale administrațiilor locale;
- cartografice tipărite sau din surse menționate și originale (din arhive, de pe site-uri de profil, satelitare etc.);
- fotografice recente (personale) sau din arhive;
- anchete și interviuri;
- observații, măsurători și investigații de teren.

Utilitatea lucrării: teoretică și practic – aplicativă

- **importanța teoretică** (lucrarea constituie o sursă de informații științifice complexă, completă, precisă și adusă la zi pentru toate aspectele geografice luate în analiză, de la care pot porni pe viitor studiile geografice, asupra regiunii cercetate);

- **utilitatea sau importanța practic-aplicativă** (oferă date exacte și reprezentative, idei, concluzii, sugestii, prognoze privind evoluția unor procese sau fenomene specifice, hărți de repartiție, grafice de repartiție temporală ale unui număr mare de parametri etc., toate putând fi folosite pentru mai buna fundamentare științifică a unor proiecte de dezvoltare - la scară locală sau regională - cu implicații posibile și probabile în menținerea echilibrului ecologic/ demografic /economic al regiunii cercetate).

Planul lucrării evoluează de regulă între un plan clasic, consacrat și un plan în care elementele de originalitate primează. Cu toate că există anumite constrângeri legate de structura internă a unui studiu geografic, se recomandă ca elementele de originalitate să dea substanță lucrării.

Textul lucrării. Este unanim acceptat că între modul omului de a gândi și acela de a se exprima, există un raport natural aproape infailibil. De aici concluzia că cineva *care scrie cu greșeli de orice natură, gândește deficitar*.

Un studiu geografic este o lucrare științifică și, ca atare trebuie să răspundă celor *trei exigențe* formale esențiale: claritate, concizie, precizie. Continutul va fi adecvat scopului propus.

Stilul științific adoptat în elaborarea și redactarea lucrării trebuie, de asemenea, să fie adecvat subiectului studiat și să ateste *preocuparea autorului pentru modernitatea în expresie*.

Folosirea unei baze logistice moderne atât în prelucrarea datelor, cât și în realizarea unor reprezentări grafice și cartografice complexe impune în mod necesar și un limbaj specific de ultimă oră.

Datele statistice utilizate. Oricare tip de cercetare, poate obține rezultate bune, incontestabile, numai dacă dispune de *un volum suficient de date*, dacă acestea sunt *exacte* și dacă, *interpretarea lor este corectă*.

Datele prelucrate, până la nivelul de detaliere propus prin scopul și profunzimea lucrării care urmează a fi elaborată, se organizează în tabele sintetice, ale căror *titluri trebuie să concorde cu conținutul*.

Tabelele cu date statistice de sinteză (hidrologice, demografice, economice etc.) vor menționa (în paranteză) *perioada* din care provin datele incluse în ele (de ex. 1896-2000). Se precizează sursa datelor. Tabelele vor fi citate în text la momentul și locul potrivit.

Materialele grafice și cartografice. Cu ajutorul datelor prelucrate pentru întregul șir de observații disponibil, se realizează apoi reprezentările grafice și cartografice specifice fiecărui capitol, cu grija ca *titlurile și legendele acestora să fie corecte*. În cazul hărților și schițelor de hartă, *nu trebuie să se omită menționarea scării*, fie sub forma ei grafică, fie sub cea numerică. Recomandăm scara grafică.

Când *autorul unei lucrări preia o reprezentare grafică, cartografică, ori fotografică* etc. este obligat de deontologia cercetării să menționeze sursa (de ex.: Stoenescu, 1966). Dacă harta preluată este *adaptată, modificată, prelucrată* etc., menționarea sursei va include și contribuția respectivă (de ex.: după Gugiuman, 1971; adaptată de Pop, 1988; citată de Erhan, 1999, cu modificări).

Trebuie avut însă în vedere că deși prelucrarea unor figuri din lucrările altor specialiști este admisă, *numărul figurilor preluate nu-l poate depăși pe cel al figurilor originale*, care urmează să prevaleze net. Și figurile vor fi citate în text la momentul și locul în care facem referire la ele.

Materialele grafice și cartografice vor avea un format unitar și vor fi lizibile. Ele vor fi integrate în text asemeni tabelor cu date de sinteză.

Bibliografia. Paralel cu prelucrarea datelor, autorul unei lucrări științifice *are datoria de a parcurge o bună parte din bibliografie existentă cu privire la tematica (și la regiunea) pe care și-a propus s-o cerceteze* (pentru a nu parcurge drumuri care au mai fost parcurse, a nu „descoperi” ceea ce era deja „descoperit”, a utiliza în mod critic cunoașterea anterioară și a evalua cu obiectivitate posibilitatea de a aduce contribuții originale în problematica cercetată).

Unitatea și coerența lucrării. În elaborarea unui studiu este bine să se aibă în vedere că *simpla respectare a planului de tratare a problemelor nu asigură unitatea și coerența lucrării care ar fi doar o juxtapunere de micromonografii specifice* etc.

Pentru ca studiul să se constituie într-o structură unitară este necesar ca *toate componentele ei să fie congruente între ele*, agregându-se firesc în jurul unor *idei centrale*, conducătoare, care ar putea fi:

- individualitatea condițiilor geografice ale regiunii analizate în raport cu cele ale altor regiuni mai apropiate sau mai îndepărtate,
- relațiile unui component cu ceilalți componenți ai mediului geografic,
- rolul unui component în viața societății omenești etc.

Citările. În textul său, *autorul are datoria de a cita corect orice idee originală preluată din lucrările unor predecesori*, după modelul deja prezentat, adică indicând, între paranteze, numele celui care a emis ideea respectivă și anul apariției lucrării în care se aceasta a fost publicată (Măhăra, 1983).

Elemente de originalitate pot fi date și de *observațiile sau investigațiile proprii*.

Cercetătorul poate culege și produce, prin investigațiile făcute pe teren, informații deosebit de interesante și de utile privitoare la efectele negative ale unor fenomene meteorologice asupra diferitelor activități antropice, cu condiția ca investigațiile să se facă pe tot parcursul anului.

De asemenea el poate evalua existența și amploarea efectelor negative ale unor activități economice, mai ales industriale.

Imperativul originalității trebuie să fie însoțit și de cel al asigurării unei *utilități reale* a rezultatelor cercetării întreprinse. Aceste rezultate pot fi utilizate pentru mai buna fundamentare științifică (în special studiile de fezabilitate) a unor proiecte de dezvoltare locală sau regională cu impact posibil și probabil asupra mediului.

O atenție deosebită trebuie să se acorde clasificărilor și regiunilor care sporesc claritatea și forța de persuasiune a demersului științific întreprins, constituindu-se în adevărate concluzii apte să sintetizeze elementele esențiale ale proceselor și fenomenelor analizate.

Condiția de bază pentru realizarea unor clasificări și regionări corecte, constă în stabilirea de criterii judicioase care să fie și riguros aplicate. Ierarhizarea firească a criteriilor permite ierarhizarea unităților taxonomice cu care operează orice clasificare și respectiv subîmpărțirea unităților spațiale de bază ale oricărei regionări, în subunități care se diferențiază între ele prin caracteristici din ce în ce mai subtile.

Amestecul criteriilor și ierarhizarea neglijentă a unităților taxonomice de ranguri diferite (respectiv a unităților și subunităților spațiale) pot genera confuzie, compromițând eforturile depuse de autor pentru producerea de cunoștințe științifice noi.

Atingerea obiectivelor propuse presupune *nu numai un conținut valoros* (prin ideile și concluziile originale la care se ajunge), *ci și o formă de expresie adecvată*.

Concluziile. Aceste trebuie să reprezinte esența lucrării exprimată pe aproximativ 1-2 pagini. Se va pune accent pe evidențierea elementelor de specificitate geografică a regiunii cercetate, pe originalitatea descoperirilor și pe posibilitatea lor de a servi unor scopuri preponderent utilitare, practice.

Bibliografia: reprezentativă, acualizată și citată în lucrare (în text sau ca note de subsol).

Capitolul 2. Structura lucrării de licență/disertație

Lucrarea de licență / disertație este structurată pe capitole și va include un set de elemente obligatorii.

a. *Copertă/Pagină de titlu* – informațiile care trebuie să apară pe coperta lucrării de licență sunt prezentate în **Anexa 1**.

b. *Declarație standard* – lucrarea de licență/disertație va conține o declarație pe propria răspundere a absolventului, datată și **semnată în original**, din care să rezulte că lucrarea îi aparține, nu a mai fost niciodată prezentată și nu este plagiată. Conținutul declarației este prezentat în **Anexa 2**, iar șablonul poate fi descărcat de pe site-ul Facultății de Istorie și Geografie.

c. *Cuprins* – lucrarea de licență/disertație va avea un cuprins care să conțină titlurile tuturor capitolelor și subcapitolelor, însoțite de numărul paginii la care începe fiecare capitol/subcapitol (a se vedea exemplul din **Anexa 3**) (Cuprinsul). În structura lucrării se acordă importanță ca între capitole să existe o legătură logică, iar conținutul să fie bine încheiat pe capitole și subcapitole în așa fel, încât să rezulte o lucrare echilibrată. Se va urmări ca titlurile lor să nu coincidă cu titlul propriu-zis al lucrării.

d. *De preferat este ca în titulatura capitolelor să nu fie menționată repetativ*, obstinant, denumirea arealului de studiu.

e. *Introducerea* – aceasta va conține importanța, actualitatea problemei, motivația alegerii subiectului cercetării, obiectul de studiu al lucrării, aportul științific al predecesorilor (istoriografia problemei), obiectivele studiului, metodologia folosită, noutatea științifică a lucrării, izvoarele cercetării, însemnătatea științifică și practică a studiului, limitările lucrării (lipsa accesului la unele surse bibliografice de referință, inaccesibilitatea izvoarelor etc.), ajutorul primit, de la cine și în ce mod. Introducerea nu se numerotează ca un capitol distinct.

f. *Capitolele* – lucrarea de licență/disertație va fi structurată, în funcție de tema și de anvergura acesteia, între 3 și 6 capitole, numerotate crescător, fiecare având, în partea finală, o secțiune de *concluzii*, secvențiale/parțiale, care să sintetizeze informațiile și/sau rezultatele prezentate în cadrul aceluși capitol. Se va acorda atenție deosebită stilului folosit la redactarea lucrării. În studiile științifice nu este acceptat stilul bombastic, poetic, patriotard, emotiv, xenofob, revanșard etc., ci trebuie preferată expunerea clară, sobră, academică. Lucrarea urmează a fi redactată în mod original, evitându-se utilizarea prin copiere a frazelor autorilor din care s-a preluat materialul (cu excepția citatelor, redate și indicate ca atare).

g. *Concluziile finale ale lucrării* cuprind opinia personală privind rezultatele obținute în cercetare, precum și potențialele direcții viitoare de cercetare legate de tema abordată. Concluziile finale nu se numerotează ca un capitol distinct.

h. *Bibliografia* – este ultima parte a lucrării și va conține lista tuturor surselor de informație utilizate de către absolvent pentru redactarea lucrării de licență/disertație. Bibliografia nu se va numerota ca un capitol al lucrării.

i. *Lista figurilor și lista tabelelor* – în cazul în care lucrarea de licență/disertație conține abrevieri, figuri (imagini, grafice) și/sau tabele, acestea se pot prezenta la sfârșitul lucrării, după bibliografie sub forma unor liste (separat pentru figuri și tabele) care conțin numele fiecărui element și numărul paginii la care se află acesta (a se vedea exemplul din **Anexa 4**).

j. *Anexele propriu-zise ale lucrării* (dacă este cazul) – acestea apar într-o secțiune aparte, care nu se numerotează ca un capitol separat. Fiecare anexă se va menționa, cel puțin o dată, în textul lucrării. Anexele se numerotează crescător (**Anexa 1**, **Anexa 2** etc.).

Capitolul 3. Reguli de redactare a lucrării de licență/disertație

Formatul întregii **lucrări** este A4, numărul de pagini fiind, cu aproximație între 40 și 60, cu următoarele elemente:

a. *Marginile paginii* – se vor utiliza următoarele valori pentru marginile paginii (Page Setup -> Margins):

- (*Left*) stânga: 2 cm + îndoire margine 0,8 cm (pentru legat);
- (*Right*) dreapta: 2 cm + îndoire margine 0,8 cm (pentru legat);
- (*Top*) sus: 2 cm;
- (*Bottom*) jos: 2 cm.

b. *Spațiere între rânduri* - textul va respecta o spațiere între rânduri de 1 linie (*Format->Paragraph->Line spacing-> 1 lines*);

c. *Alinierea textului în cadrul paragrafelor* - textul din cadrul paragrafelor normale va fi aliniat între marginile din stânga și dreapta (*justified*). Primul rând al fiecărui paragraf va avea o indentare de 1,5 cm (*Format-> Paragraph-> Indentation-> Left*). Excepție fac titlurile capitolelor, care vor fi aliniate centrat, precum și etichetele tabelelor și figurilor (a se vedea explicațiile de mai jos);

d. *Font* – corpul de literă utilizat pentru redactare va fi Times New Roman, cu dimensiunea de 12 puncte, utilizând diacriticele specifice limbii în care este redactată lucrarea (ă, ș, ț, î, â - pentru limba română);

e. *Numerotarea paginilor* - numerotarea paginilor se face începând cu pagina de titlu, până la ultima pagină a lucrării, dar numărul paginii apare doar începând cu *Introducerea*. Numărul de pagină se inserează în subsolul paginii, centrat;

f. (*Header*) *Antetul paginii* – va apare pe fiecare pagină începând cu introducerea și va conține numele absolventului (în stânga) și titlul lucrării (în dreapta);

g. *Tabelele*. Fiecare tabel va fi numerotat (cu caractere italice boldite, cu dimensiunea de 11) și va avea un titlu (scris cu caractere italice, cu fonturi de 11) - [Exemplu: **Tab. 1.1.** Valorile anuale ale natalității în județul Suceava pentru perioada 1950 -2011/pentru tabelul numărul 1 din capitolul 1], care se menționează deasupra tabelului, aliniat pe mijlocul acestuia (*justified*). Unde este cazul, sursa datelor se precizează sub tabel, aliniat între marginile din stânga și dreapta (*justified*), indicând în mod obligatoriu numele autorului (lor), lucrarea (cartea, articolul, studiul), locul, editura, anul, pagina sau adresa de Internet completă;

h. *Figurile* (aici sunt incluse hărți, schițe, imagini, grafice, capturi de ecran) se numerotează, cu două cifre, prima reprezentând numărul capitolului, iar cea de a doua fiind numărul figurii din capitolul respectiv; fiecare figură are număr (cu caractere boldite, de 11) și titlu (scris cu caractere normale, cu fonturi de 11) - [Exemplu: **Fig. 1.1.** Evoluția natalității în județul Suceava pentru perioada 1950 -2011/pentru figura numărul 1 din capitolul 1], care se menționează sub figură, centrat; dacă este cazul, sursa figurii se indică pe rândul imediat următor, *justified*, indicând numele autorului(lor), lucrarea (cartea, articolul, studiul), editura, anul, pagina sau adresa de Internet completă;

i. *Citarea în text* se va face prin trimiteri în paranteză, de genul: (Băcăuanu, 1978);

j. *Menționarea autorilor în text* - se face prin indicarea numelui acestora și a anului publicării, urmând ca datele complete ale lucrării să fie redade și identificabile în lista bibliografică finală;

k. *Bibliografia* - poate fi organizată pe următoarele paliere:

I. Izvoare și instrumente de lucru

I.1. Instrumente de lucru (bibliografii, dicționare, enciclopedii etc.)

I.2. Izvoare inedite (arhive, manuscrise etc.), hărți, atlase vechi și noi

I.3. Izvoare edite:

I.3.1. izvoare documentare

I.3.2. izvoare narative

I.3.3. resurse electronice (Internet)

II. Periodice

III. Lucrări generale

IV. Lucrări speciale

Bibliografia va cuprinde toate sursele consultate (valorificate sau nu în cadrul aparatului critic) de către autorul studiului. Lucrările incluse în bibliografie sunt ordonate în ordine alfabetică (numele și prenumele autorului sau autorilor); pentru același autor – ordinea cronologică; lucrări colective – cu asterisc (***) , cronologic.

Imprimarea tuturor paginilor lucrării se va realiza pe ambele fețe ale fiecărei foi.

Candidatul are obligația:

- să predea conducătorului științific pentru corectură lucrarea de licență/disertație în timp util (până la debutul sesiunii din vară);
- să predea cu 3 săptămâni înainte de susținerea licenței/disertației versiunea electronică a studiului îndrumătorului pentru a fi verificată antiplagiat;
- candidatul va preda la înscriere, alături de exemplarul imprimat, versiunea electronică a studiului (pe CD sau DVD, în plic) care să cuprindă și un *rezumat* în limba română (1 pagină A4) al lucrării de licență (**Anexa 5**).

Recomandări: - un exemplar (printat sau versiunea electronică) – la autor,

- un exemplar – la Comisia de licență/disertație.

Capitolul 4. Reguli de prezentare a lucrării de licență/disertație

Prezentarea lucrării de licență în fața comisiei de examinare este cel puțin la fel de importantă ca și redactarea acesteia. Nota finală obținută de către absolvent reprezintă atât *rezultatul evaluării lucrării de către cadrul didactic îndrumător* (evaluare consemnată într-un referat semnat în original), cât și *rezultatul evaluării comisiei*, în urma prezentării și susținerii acesteia de către absolvent.

Reguli de prezentare și susținere a lucrării de finalizare a studiilor.

Programarea susținerii Lucrării de licență /disertație. Absolvenții vor fi anunțați de către secretariat asupra datei, orei și locației la care își vor putea susține lucrarea de licență/disertație în fața comisiei. Neprezentarea absolventului la data, ora și locația stabilite poate atrage eliminarea acestuia din examenul de licență. Cadrul didactic conducător va putea însoți absolventul în fața comisiei;

Prezentare în PowerPoint: absolventul își va susține rezultatele cercetării realizate cu ajutorul unei prezentări multimedia concepute în PowerPoint;

Timp aproximativ de prezentare: 10 minute;

Întrebări: membrii comisiei pot adresa absolventului întrebări referitoare la lucrarea de licență/disertație, metodologia și resursele folosite (și care au fost anterior prezentate).

Recomandări pentru realizarea prezentării multimedia:

- prezentarea va conține între 8 și 16 diapozitive (slide-uri);
- se va menționa titlul într-un prim slide, care va conține, în plus numele + prenumele absolventului și numele + prenumele cadrului didactic îndrumător;
- 1 - 2 slide-uri despre cuprinsul lucrării;
- 1 slide ce va cuprinde cuvintele cheie (cu ajutorul acestora se vor prefigura conținuturile lucrării de licență/disertație), scopul lucrării, obiectivele acesteia;
- 6 - 10 slide-uri cu text, tabele, figuri (cu ajutorul acestora se vor prezenta acele aspecte ale lucrării ce se doresc a fi comunicate comisiei);
- 1 - 2 slide-uri pentru concluzii;
- slide-urile nu vor conține prea mult text (maximum 10 linii a câte 10 cuvinte fiecare), iar **absolventul nu va citi informația de pe diapozitiv**, ci doar o va comenta, selectiv.

Aceste recomandări sunt orientative și lasă candidatului posibilitatea de a – și prezenta lucrarea așa cum consideră că este mai relevant (combinație dintre prezentarea PPT, postere, film, portofoliu etc.).

Capitolul 5. Evaluarea lucrării de licență/disertație

În vederea evaluării unitare a lucrărilor de licență/disertații, s-au întocmit următoarele grile de evaluare:

Grilă de evaluare a lucrării de către cadrul didactic îndrumător (modele):

Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava
 Facultatea de Istorie și Geografie
 Departamentul de Geografie
 Specializarea

**REFERAT
 ASUPRA LUCRĂRII DE LICENȚĂ¹ A**

Student(ei/ului).....
 Titlul lucrării
 Conducător științific

Lucrare de licență	Punctaj
Respectarea regulilor de structurare a lucrării conform Îndrumarului pentru realizarea, redactarea și prezentarea lucrării de licență (max. 0,5 puncte), http://fig.usv.ro/www/indrumar_pentru_redactarea_si_prezentarea_lucrarii_de_licenta.php	
Modul în care studentul a reușit să valorifice sursele de documentare existente (studii, articole, monografii, tratate etc.) și baza de date existentă, cu citarea acestora (max. 1,5 puncte)	
Originalitatea ideilor prezentate în lucrare, bazată pe cercetările personale de teren, pe prelucrările și interpretările originale ale datelor preluate din diferite surse (max. 2 puncte)	
Evaluarea calității lucrării/cercetării întreprinse (metodologie de lucru clară, exprimare elaborată, utilizarea unei terminologii științifice adecvate, argumentarea rezultatelor cercetării, prezentarea clară și structurată a concluziilor) - max. 3 puncte	
Calitatea și originalitatea materialelor ilustrative: hărți, schițe, diagrame, fotografii, tabele (a căror titlatură să fie completă și edificatoare, iar citarea lor să fie corect făcută în text) - max. 3 puncte.	
Nota acordată	

Comentarii ale îndrumătorului științific (dacă este cazul):

Concluzie:

Consider că lucrarea de licență întrunește condițiile pentru a fi susținută în fața Comisiei pentru examenul de licență în sesiunea

Data

Îndrumător științific

Semnătura

¹ Valabil începând cu sesiunea iulie 2015

Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava
 Facultatea de Istorie și Geografie
 Departamentul de Geografie
 Specializarea

**REFERAT
 ASUPRA LUCRĂRII DE DISERTAȚIE² A**

Student(ei/ului).....
 Titlul lucrării
 Conducător științific

Lucrare de disertație	Punctaj
Structurarea lucrării, formatarea unitară, respectarea regulilor ortografice, ortoepice și de punctuație (max. 0,5 puncte)	
Modul de valorificare al surselor de documentare existente (tratate, monografii, studii, articole) / informații utilizate (baze de date existente sau întocmite, hărți topografice, ortofotoplanuri etc.) - max. 1,5 puncte	
Originalitatea lucrării bazată pe cercetările personale de teren, pe prelucrări și interpretări valoroase.Evidențierea clară a acestora (max. 2 puncte)	
Evaluarea calității lucrării/cercetării întreprinse (prezentarea metodologiei de lucru, stil științific, exprimare elaborată, utilizarea unei terminologii adecvate, prezentarea nivelului cunoașterii în domeniu și a realizărilor personale, argumentarea rezultatelor cercetării, prezentarea clară și structurată a concluziilor, argumentarea importanței teoretice și aplicative a studiului.) - max. 4 puncte	
Calitatea, complexitatea și sugestivitatea materialelor grafice, cartografice și fotografice din studiu. - max. 2 puncte.	
Nota acordată	

Comentarii ale îndrumătorului științific (dacă este cazul):

Concluzie:

Consider că lucrarea de disertație întrunește condițiile pentru a fi susținută în fața Comisiei pentru examenul de disertație în sesiunea

Data

Îndrumător științific

Semnătura

² Valabil începând cu sesiunea iulie 2015

Grilă orientativă de evaluare a lucrării de către membrii comisiei:

Nr. crt.	Criteriu de evaluare	Punctaj maxim
1.	Valoarea surselor documentare/informare utilizate	1 punct
2.	Evaluarea calității lucrării/cercetării întreprinse	3 puncte
3.	Respectarea regulilor de structurare a lucrării conform prezentului Îndrumar	1 punct
4.	Respectarea regulilor de redactare a lucrării conform prezentului Îndrumar (cu accent pe modul de tratare a referințelor bibliografice)	1 punct
5.	Susținerea lucrării și răspunsurile la întrebările comisiei	4 puncte

Anexe

În continuare prezentăm șabloane pentru următoarele documente:

Anexa 1: Coperta lucrării de licență/disertație

Anexa 2: Declarație standard privind originalitatea lucrării

Anexa 3: Exemplu de cuprins

Anexa 4: Exemplu pentru lista de figuri și lista de tabele

Anexa 5: Șablon pentru rezumat

Precizăm faptul că aceste template –uri (șabloane) și anexe pot fi descărcate de pe site-ul Departamentului de Geografie și vor fi utilizate de către absolvenți pentru redactarea lucrării de licență/disertație.

Anexa 1

UNIVERSITATEA „ȘTEFAN CEL MARE” DIN SUCEAVA

FACULTATEA DE ISTORIE ȘI GEOGRAFIE

DEPARTAMENTUL DE GEOGRAFIE

PROGRAMUL DE STUDII:

LUCRARE DE LICENȚĂ/DISERTAȚIE

(TITLUL LUCRĂRII)

Îndrumător științific,
Titlu, Prenume, Nume

Absolvent,
Prenume, Nume

Suceava

Anul

.....

*Anexa 2***Declarația se completează olograf****R54 – F02****MODEL**

Declarație
privind originalitatea proiectului de licență /diplomă / disertație

Subsemnat(a / ul), _____, cu domiciliul în _____, jud. _____, str. _____, nr. _____, născut(ă) la data de _____, identificat prin _____, seria _____, nr. _____ absolvent(ă) al Universității “Ștefan cel Mare” din Suceava, Facultatea de _____, programul de studii _____, între anii _____, declar pe propria răspundere, cunoscând prevederile legale cu privire la falsul în declarații și dispozițiile Legii Educației Naționale nr. 1/2011 referitoare la plagiat, că lucrarea intitulată _____, pe care urmează să o susțin în fața comisiei este originală, îmi aparține și îmi asum ca autor conținutul său în întregime. De asemenea, declar că sunt de acord ca lucrarea mea să fie verificată prin orice modalitate legală, pentru confirmarea originalității, consimțind inclusiv la introducerea conținutului său într-o bază de date în acest scop.

Am luat la cunoștință faptul că îmi este interzisă comercializarea / transmiterea lucrării mele către un terț în vederea facilitării falsificării de către acesta a calității de autor al lucrării.

Data azi, _____, în fața noastră:

Coordonator științific,
Grad didactic, *Prenume, Nume*

Absolvent,
Prenume Nume

*Anexa 3***Cuprins – model orientativ**

Introducere	3
Capitolul 1. Așezarea matematică, geografică, suprafața și vecinii Depresiunii Rădăuți	10
Capitolul 2. Particularități geologice și geomorfologice ale Depresiunii Rădăuți	14
2.1.....	14
2.2.....	20
2.3.....	30
Capitolul 3. Clima și hidrografia Depresiunii Rădăuți	35
3.1.....	35
3.2.....	38
3.3.....	42
3.4	48
Capitolul 4. Particularitățile bio-pedogeografice ale Depresiunii Rădăuți	50
4.1.....	50
4.2.....	52
4.3.....	55
4.4.....	57
Concluzii.....	60
Lista abrevierilor (dacă există)	63
Lista tabelelor și a figurilor (dacă există)	64
Anexe (dacă există)	66
Bibliografie	70

Anexa 4**Lista figurilor (exemplu orientativ)**

Fig. 1.1: Așezarea geografică a Depresiunii Rădăuți și vecinii _____	11
Fig. 2.1: Harta geomorfologică a Depresiunii Rădăuți _____	27
Fig. 3.1: Harta topoclimatică a Depresiunii Rădăuți _____	38
Fig. 3.2: Hidrografia Depresiunii Rădăuți _____	57
Fig. 4.1: Harta tipurilor de sol din Depresiunea Rădăuți _____	70

Lista tabelelor (exemplu orientativ)

<i>Tab. 1.1: Poziția matematică a punctelor extreme ale Depresiunii Rădăuți _____</i>	<i>18</i>
<i>Tab. 2.1: Statistica suprafețelor cu diverse orientări și pante din Depresiunea Rădăuți _____</i>	<i>29</i>
<i>Tab. 3.1: Valorile medii lunare și anuale a principalelor elemente meteorologice la stația meteorologică Rădăuți _____</i>	<i>47</i>
<i>Tab. 4.1: Debitul medii lunare ale Sucevei la postul hidrometric x _____</i>	<i>62</i>
<i>Tab. 4.2: Ponderea suprafețelor ocupate de diferite formațiuni vegetale pe teritoriul Depresiunii Rădăuți _____</i>	<i>70</i>
<i>Tab. 4.3: Ponderea suprafețelor ocupate de diferite tipuri de soluri pe teritoriul Depresiunii Rădăuți _____</i>	<i>77</i>

